

24.9.2026

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: PUKKILAN KUNTA

Kunnan yhteyshenkilön tiedot:

- Nimi: Katarina Helander
- Nimike: Kunnanjohtaja
- Sähköpostiosoite: katarina.helander@pukkila.fi
- Puhelinnumero: 050 343 7418

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa:

Pukkilan kunta hakee **347 787 euron** harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2026. Korotus käytetään aiempien alijäämien ja vakavasti pysyväisluontoisesti heikentyneen tulorahoituksen aiheuttaman rahoitusaseman vahvistamiseen. Se ei lisää kunnan oman päättäväisyyden piirissä olevia käyttö- tai investointimenoja.

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin sen käyttökohde:

Kunta haki vuonna 2025 korotusta 100 000 euroa ja sai **53 000 euroa**, noin **30 euroa asukasta kohden**.

Vuoden 2025 hakemus koski etenkin teknisten palvelujen siirron ylläpidon vaihetta, valokuituyhtiön rakentamisvaiheen rahoitusta ja korkokuluja.

Peräkkäisen hakemisen syy on jatkuva rahoitusongelma ja aiempien alijäämien aiheuttama heikko lähtötilanne, vaikka kunta on jo käyttänyt merkittäviä sopeutuskeinoja. Kunta on jo toteuttanut huomattavan osan käytettävissään olevista sopeutustoimista. **Sote-tasauserien pysyvään vaikutukseen se ei voi omilla päätöksillään puuttua.**

Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen lykkäytyminen on jättänyt tämän rahoitusongelman ratkaisematta. Vuoden 2026 negatiivinen

valtionosuusmaksatus ja alijäämän kasvu tekevät tuen tarpeesta jälleen ajankohtaisen.

- C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeukselliseksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Pienen kunnan rajallinen kyky ottaa vastaan muutos:

Kysymys ei ole vain yhden vuoden tilapäisestä menopiikistä. **Kotikuntakorvausten jälkeinen jatkuva negatiivinen valtionosuusmaksatus on Pukkilalle rakenteellinen erityisolosuhte, jonka rinnalla 2026 vuoden 347 787 euron negatiivinen maksatus ja jo kertynyt alijäämä muodostavat välittömän poikkeuksellisen tuen tarpeen.**

Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen viivästyminen on jättänyt kunnan ilman ennakoitua rakenteellista korjausta. Harkinnanvarainen korotus auttaa vuotta 2026, mutta ei yksin ratkaise pysyvää rahoitusongelmaa. Silti **tämän tulisi olla poikkeus ja tilapäistä.**

Kaikki suunnitelmamme talouden sopeuttamisen suhteen ja tehty kova työ muuttuu joka vuosi ennakoitua talousarviota ja skenaarioita heikommaksi, koska emme ole voineet luottaa siihen, että meille palautuisi keskimääräiset (per asukas) valtionosuudet – päinvastoin, niitä on leikattu lisää per vuosi entistä negatiivisemmaksi, tehtävämäärien säilyessä samana tai jopa lisääntyessä (yleisen vallinneen heikon suhdanteen aikana).

Kunta ylläpitää enää yhtä koulua ja yhtä päiväkotia. Henkilöstöä sekä hallintoa on sopeutettu ääri rajoille. Vuonna 2025 kotikuntakorvausten jälkeinen maksatus oli kunnan laadintaperusteiden mukaan negatiivinen, vaikka kunta vastasi lakisääteisistä peruspalveluista. Vuoden 2026 negatiivinen maksatus on poikkeuksellisen suuri suhteessa kunnan toimintavaraan.

LISÄKSI vuonna 2026 ilmenneet pakottavat lisäkustannukset

Kunnan pienessä organisaatiossa seuraavat vuoden **2026 tapahtumat ovat lisänneet kustannuksia** tai siirtäneet suunniteltujen säästöjen toteutumista: (mm. varautuminen ja valmius sekä tietosuojaus)

Meillä on havaittu välttämätöntä laitekantojen yms. uudistamisen tarvetta (tietohallintoa, palomuurit, keittolaitteita, valvontakamerajärjestelmät, turvallisuuteen liittyvät kulunvalvonnan hallintajärjestelmät, teknisen kalustoa jne.). Tarpeet ja laiterikot yms. rasittavat kuluvaa vuotta noin **80 000 euron edestä.**

Kunnalle siirtyi 2026 alusta toistakymmentä vuotta ulkoistettuna olleiden teknisen toimen kaikki toiminta, osana sopeutustoimia. Tilannekuva on näyttäytynyt laajemmin vasta 2026 aikana ja tämä muutoksen sisältämä tavoite taloudensopeuttamisessa on vielä osittain työn alla vuonna 2027. Emme pystyneet saadusta lähtökohdasta ja havaituista tarpeista johtuen saavuttamaan heti vuonna 2026 tavoiteltua säästöä. Uuden toimialan haltuunotto ja perustaminen suunniteltiin liian tiukka raamiin ja budjetti on ylittymässä tältä osin noin **80 000 euroa**, painaen TP 2026 miinukselle muiden muuttuneiden tekijöiden kera.

Lisäksi meitä on rasittanut **asianhallintajärjestelmän pitkittynyt vaihto ja käyttöönotto** (TWeb → DocuWare). Järjestelmän toimittajalla on ollut suuria haasteita ja tilanne vaatisi meiltä (1 htv lisätyön lisäksi) juridisia riitatoimenpiteitä. Tilanne on ajautunut 2026 vuoden aikana umpikujaan, josta syksyn 2026 prioriteettina etsitään ulospääsyä (siirtyminen mahdollisesti Akaasiaan). Kyseessä on yksi tärkeimmistä osa-alueista kunnan koko ideologian kannalta, joten asianhallinnan ja päätöksenteon varmistamiseen on ollut pakko käyttää budjetoidun lisäksi **20 000 euroa** vuonna 2026.

Kunnan henkilöstöön kohdistui myös merkittäviä menoeriä (90 % naisista koostuvan henkilöstön keski-ikä lähes 50 v), joita oli mahdoton ennustaa, eikä niihin pystytä negatiivisten valtionosuuksien taloudessa riskienhallinnan näkökulmasta riittävästi varautumaan. Organisaatiotamme kohtasi muutama lähes vuoden pituiseksi venynyt poissaolo, joissa kustannukset säilyivät pitkälti työnantajalla, sijaisten kustannusten tullessa ylimääräisinä tilalle. Lisäksi osaamisen ja ymmärryksen kasvattaminen nähtiin kriittisenä henkilöstölle (jonka tulisi mahdollistaa mahdollisimman digitaalinen ja tekoälyä työssä hyödyntävä työskentelytapa). Lisäkustannuksia muodostui lähes **80 000 euroa kohdistuen poissaoloista johtuviin järjestelyihin, prosesseihin, rekrytointeihin ja koko henkilöstölle hankittuihin koulutuksiin.**

2. Valtionosuusmaksatus pysyy negatiivisena:

Kuntaliiton 22.9.2026 julkaisemassa laskelmassa Pukkilan vuoden 2026 valtionosuusmaksatus on **-347 787 euroa**. Kunta joutuu suorittamaan huomattavan nettomaksun samaan aikaan kun se järjestää lakisääteiset peruspalvelut. Kuntaliiton laskelman mukaan kuntakohtaiset sote-erät vähentävät vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuutta **315 979 euroa**.

Alijäämän ja rahoitusaseman kiristyminen: Vuoden 2025 tilinpäätöksen tulos oli **-386 832 euroa** ja taseen kertynyt alijäämä 31.12.2025 **588 766,16 euroa**. Tammikuussa 2026 tehdyn korjauskirjauksen myötä alijäämä kertymä on 614 052,09 euroa. Vuoden 2027 talousarvion laadintaperusteiden mukaan vuoden 2026 tilinpäätöksen tulos lisää alijäämää noin **150 000 euroa**. Tällöin kertynyt alijäämä nousisi noin **764 000 euroon**. Vuoden 2026 negatiivinen valtionosuusmaksatus osuu siten tilanteeseen, jossa kunnan tulorahoitus ja alijäämien kattamiskyky ovat jo heikot. Ennustettu 150 000 euron alijäämä on nettovaikutus; sitä ei lasketa yhteen valtionosuusmaksatuksen kanssa uutena erillisenä menona.

Haettu 347 787 000 euroa vastaa suuruusluokaltaan vuoden 2026 noin 347 787 euron negatiivista valtionosuusmaksatusta ja tukee jo kertyneen alijäämän kattamista. Vuonna 2025 myönnetty 53 000 euroa oli noin 30 euroa asukasta kohti; nyt haettu summa on noin 200 euroa vuoden 2025 lopun asukasta kohti. Summan peruste on syytä suhteuttaa vuoden 2026 tilinpäätöksen tuloon.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Korotus tarvitaan aiempien alijäämien ja vakavasti heikentyneen tulorahoituksen aiheuttaman rahoitusaseman vahvistamiseen. Kunta on tehnyt voitavansa, mutta **epätasa-arvoinen kuntien kohtelu vallitsevan lainsäädännön puitteissa on myös valtion vastuulla**, ennen kun saadaan joku muu ratkaisu tai useat siirretyt uudistukset **korjaamaan kestämaton tilanne negatiivisten valtionosuuksien kunnissa.**

Pukkila on osoittautunut tilastoihmeeksi ja tehnyt erittäin vaativaa selviytymistä ja muutostyötä, *toimiakseen kuin normaalilla rahoituksella (ka per kuntalainen / Manner-Suomi) toimiva kunta.* **Olemme osoittaneet, että meillä on elinvoimakykyä ja tahtoa**, tarvitsemme tämän lainsäädännöllisen kriisin ajalle ansaitsemamme yhden hyvän tuen (suhteutettuna sakkomaksuihimme valtiolle per kk, perustehtävämme erittäin moitteettomasta hoitamisesta)

Kunta on myös yrittänyt osaltaan vaikuttaa lainsäädännön epäkohtaan. Pukkilan kunnanhallitus päätti 19.1.2026 (§ 10) kantelusta oikeuskanslerille. Kunta on pyytänyt arvioimaan sote-tasauserien pysyvän vaikutuksen suhdetta **perustuslain 6 § yhdenvertaisuuteen ja 121 §:ään liittyvään kuntien rahoitusperiaatteeseen**, erityisesti lasten palvelujen ja kunnan tosiasiallisen itsehallinnon kannalta.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

Kunta on supistanut palveluverkkoaan ja organisaatiotaan, vähentänyt henkilöstömenoja, myynyt kunnantalon, lopettanut kaikki toimialoihin kohdistuvat lautakunnat, kiristänyt verotustaan ja siirtänyt tekniset palvelut omaan tuotantoon kustannusten hallitsemiseksi ja työskentelee määrätietoisesti henkilöstön osaamisen kehittämisen eteen sekä laitekannan uudistamiseen – kohti mahdollisimman sähköistä asiointia ja taloudenhallintaa.

Vuoden 2026 kunnallisveroprosentti on nostettu jo **10,4 % tasolle**. Näistä ratkaisuksista huolimatta valtionosuusjärjestelmän sote-uudistukseen liittyvät tasauserät rasittavat nykyisten, kunnalle jääneiden lakisääteisten tehtävien rahoitusta historiallisten sote-kustannusten perusteella. Kunta ei enää järjestä kyseisiä palveluja eikä pysty vaikuttamaan menneisiin kustannuksiin.

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

Kunnanhallitus käsitteli vuoden 2027 talousarvion laadintaperusteet 14.9.2026, jota edelsi kesäkuussa pidetty hallituksen työseminaari talousarvion lähetekeskusteluna sekä talouden tasapainotuksen tilannekuvan päivittämisessä.

Talousarvion lähtökohtana on yhä tasapainoinen talous, vaikka tämänhetkinen vuoden 2027 alustava arvio on noin **150 000 euroa alijäämäinen**. Vuosien 2028–2029 suunnittelutavoite on kattaa kertynyt alijäämä viimeistään vuoden 2029 tilinpäätöksessä. Vuoden 2027 investoinnit rajataan vain välttämättömiin, noin **400 000 euroon**, ja henkilöstömenoja sekä lakisääteisten palvelujen toteutustapoja tarkastellaan yhä.

Lisäksi meillä on **todettu korjausvelkaa** kunnalle 2026 alusta toistakymmentä vuotta ulkoistettuna olleen teknisen toimen siirtymisen myötä. Tilannekuva on vasta näyttäytynyt laajemmin 2026 aikana ja tämä muutoksen sisältämä tavoite taloudensopeuttamisessa on vielä osittain työn alla vuonna 2027.

Päätettyjä toimenpiteitä mm.

- Kunta joutuu yhä ylläpitämään (suhteutettuna esim. muihin Uudenmaan talousalueen kuntiin) **erittäin korkeaa veroastetta kuntalaisille** myös vuonna **2027: 10,4 %**
- Kunnanjohto ja henkilöstö toimivat sangen **tiukalla resursoinnilla**
- **Peruskorjauksia ja ylläpitoa joudutaan supistamaan** ja kiinteistöjen lämpötiloja laskemaan entisestään.
- **Aamu- ja iltapäivähoitoa joudutaan supistamaan** entisestään
- Kunnan **palvelupistetoimintoja supistetaan** entisestään
- Lumikauden **aurauksen lähtötasoa joudutaan nostamaan** jo haittaavan korkealle maaseudun olosuhteet huomioiden
- **Viimeinkin jaosto lopetetaan** vuodelle 2027 – kunnanhallitus käsittelee kaikki kunnan päätöksenteon asiat
- Kaikki hankintoihin liittyvät **sopimukset tarkastellaan** jälleen uudelleen
- Viedään toimeenpanoon **entistä vahvempi digitaalinen toimintamalli** (sähköinen maksatus, varausten hoito, ilmoittautumiset, sähköinen arkistointi, sähköiset lukitukset jne.) kokonaisuutena

E. Muut huomiot ja lisätiedot:

Korotus vuodelle 2026 antaa aikaa toimeenpanna tasapainotussuunnitelman viimeisiä toimia ilman, että kertynyt alijäämä ja velanhoitopaine kasvavat hallitsemattomasti.

Pukkilan kunta pyytää valtiovarainministeriötä arvioimaan hakemuksen vuoden 2026 rahoitusmuutoksen, kertyneen alijäämän, jo toteutettujen sopeutustoimien ja hyväksytyn tasapainotussuunnitelman kokonaisuutena.

Aika: 28.9.2026

Allekirjoitus, nimenselvennys ja nimike

Katarina Helander
kunnanjohtaja